

[Skytte.]

skal efter deres mening helst ske pr. omgående. Sligt er naturligvis forståeligt, men fordi en ting er forståelig, er det jo ikke sikkert, at det er helt rigtigt, og jeg for min part må hævde, at i alt fald ønsket om at få loven helt fjernet ikke er rigtig under alle omstændigheder. Det betyder naturligvis ikke, at det ikke under visse omstændigheder kan være rigtigt. Denne tanke ville efter min opfattelse være både rigtig og rimelig, hvis man kom frem til en bedre og mere retfærdig byrdefordeling kommunerne imellem end den, man har i øjeblikket. Hvis man kunne nå frem til en udligningsordning, der var bedre og mere fyldestgørende end den, der eksisterer nu, ja, så kunne man for alvor drøfte tanken om helt at ophæve denne lovgivning. Det var indenrigsministeren i venstres regering, der den 28. marts 1946 udtalte disse ord i landstinget. Siden da er der jo ikke gennemført nogen anden udligningsordning. Det er da også min opfattelse, at indtil det sker, må man hellere vente med for alvor at drøfte tanken om helt at ophæve denne lovgivning.

Lynnerup Nielsen: Lovforslaget, som er forelagt her af den højtærede indenrigsminister, tilsigter at bringe erhvervsskatten i bedre overensstemmelse med vort nuværende prisniveau. Erhvervsskatten har igennem årene haft sin betydning; den har haft en god virkning og har gjort nytte. Den har modvirket det misforhold og den uretfærdighed, der ligger i, at en bestemt kreds af skatteydere kunne unddrage sig sin solidariske medborgerpligt ved at vælge bopæl i de kommuner, hvor skatteniveauet lå forholdsvis lavt. Sådanne uheldige forhold er jo velkendt omkring i alle vore købstæder, hvor der dukkede forstæder op, som blev opsamlere for en bestemt kreds af skatteydere, der så deres fordel der rent skattemæssigt set, og i langt de fleste tilfælde var det vel de største skatteydere og velhavere, der benyttede sig af denne fremgangsmåde. Det var vel ofte sådanne, for hvem det spillede en mindre rolle med køb af en villa eller opførelse af en, når blot de kommunale skatter var lave. Sådanne kommuner, der kunne tjene som skattely, har virket uheldigt og i høj grad uretfærdigt kommunerne imellem på adskillige områder. Jeg tænker her på kommunernes almindelige sociale sammensætning; der er visse kommuner med relativt mange større skatteydere og andre kommuner med for-

holdsvis små skatteydere. Kommunerne med de forholdsvis mange og små skatteydere fik som regel de største sociale byrder. Erhvervsskatten har modvirket disse uheldige forhold, og jeg er da også af den opfattelse, at denne skatteform stadig vil kunne virke også i tiden fremover.

Jeg finder det både ret og billigt, at den erhvervsvirksomhed, der drives i en kommune, og som trækker sine arbejdere og funktionærer til kommunen og derved medvirker til at påføre erhvervskommunen en række af udgifter til skoler, hospitaler gader og veje, også må tage sin del af de byrder, der påføres erhvervskommunen. Endelig er der jo også den sociale risiko, der kan være forbundet med, at en eller anden større fabriksvirksomhed i en kommune af en eller anden grund nedlægges, ophører, flytter eller måske indskrænker sin virksomhed. Jeg har endnu i frisk erindring, hvilken katastrofe det var for en kommune som Sundby-Hvorup kommune, da den store cementfabrik Ø. K. i 1930'erne fulkommen lukkede og produktionen overførtes til selskabets øvrige cementfabrikker, således at flere hundrede arbejdere blev arbejdsløse og i flere år stod uden mulighed for at finde beskæftigelse. Dette var medvirkende til at udhule kommunens økonomi, og virkningerne heraf har præget og hemmet kommunen, ja, så langt som indtil i dag, nu mere end 14 år efter.

Når jeg har nævnt dette specielle eksempel fra Sundby-Hvorup kommune, er det ikke, fordi jeg mener, det er enestående. Andre kommuner har sikkert lignende bitre erfaringer med hensyn til den sociale risiko, der kan være forbunden med virksomheder, som knytter arbejdere og funktionærer til sig, men som så pludselig af en eller anden grund lukker, helt eller delvis. Jeg finder, det ville være helt ved siden af, om sådanne virksomheder ikke skulle kunne beskattes af erhvervskommunen, blot fordi hovedkontoret ligger i eller indehaveren tilfældigvis bor i en anden kommune. Jeg er enig i, at der bør være en erhvervsskat, en skat på de største indtægter, der kan være medvirkende til, at erhvervskommunen kan udrede naturligt forøgede udgifter til skoler, gader og veje og andre kommunale udgifter, som sådanne erhvervsvirksomheder kan påføre kommunen.

Det af regeringen her forelagte lovforslag går jo ud på at ændre de skattebeløb, der i 1946 blev fastsat som erhvervsskattepligtige. Linien i forslaget, en forhøjelse af de skattegrænser, der hidtil har været gældende, er jeg enig i. Pengenes forrin-